

Vigília mise

Iz 62,1-5

„Igazsága, mint a hajnal”

Sion miatt nem hallgathatok, és Jeruzsálem miatt nem nyugszom, míg föl nem ragyog igazsága, mint a hajnal, és szabadulása, mint a fáklya, nem tündököl. Meglátják majd a népek igazságodat, és a királyok dicsőségedet. Új néven hívnak majd, amellyel az Úr ajka nevez el. A dicsőség koronája leszel az Úr kezében, királyi fejdísz Istened kezében. Nem hívnak többé elhagyottnak, sem országodat magányosnak, hanem így neveznek: „én gyönyörűségem”, és országodat: „menyasszony”, mert az Úr örömét találja benned, s országod újra férjhez megy. Mert amint a vőlegény feleségül veszi a leányt, úgy fog frigyre lépni veled fölépítőd; és amint a vőlegény örül a menyasszonynak, úgy leli örömét benned Istened.

A szöveg a Trito-Izajás könyvének elején az újraéledő Jeruzsálemről szóló ének, a Sion-dalok egyike, amely Jeruzsálem vallási jelentőségének erejéről is beszél. Ez természetesen csak akkor következhet be, ha a város ismét vallási központ lesz. Ezen ének megelőzi az új égről és az új földről szóló eszkatológikus megújulást hirdető éneket (63,1–66,16). Jeruzsálem neve a régi Jebuz helyett „béke-látomás” lesz, amely egyértelműen Jeruzsálemnek a vallásban betöltött szerepét jelöli. A babiloni fogság után újraéledő zsidó városban a templom megépítése után ez az ének előrevetíti a világméretű vallási centrum szerepét. Az énekben a „fények ünnepének” liturgiája is visszatükröződik, amikor az egész városban fényeket gyűjtöttek a házak ablakában. Ezt a szakaszt az ApCsel 2,17-ben, valamint a 19,12-ben idézi Lukács mindét alkalommal a Szentlélek eljövetelével kapcsolatban. Máté evangéliuma pedig Keresztelő János fellépése kapcsán idézi, vagyis olyan vallási eseményekkel kapcsolatban, amikor kézzelfoghatóvá vált Isten jelenléte a városban. Jeruzsálem azonban világhírnévre Jézus miatt tett szert. Igaz, ehhez Lukács szerkesztése is hozzájárult, aki az evangélium elejét Zakariás látomásával indítva a Jézus eseményt vallásilag Jeruzsálemben kezdi és Jézus szenvedéstörténete is Jeruzsálemben fejeződik be. De az egyház is a jeruzsálemi ősgyülekezet pünkösdi tapasztalatával indul. A keresztények kapcsán a város végérvényesen a világ keresztényeinek vallási központja lett. Ez indította el a világméretű zarándokla-

tot Jeruzsálemben. Ezért került e szöveg a karácsony előtti vigília mise perikópájába. A keresztények ugyanis úgy érezték – és érzik most is –, hogy Jézus születésével befejeződött az a sóvárgás, hogy Jeruzsálem visszanyerje vallási jelentőségét, így az Isten jelenlétének szimbóluma legyen.

A szétszóródott zsidóságból is sokan vágyakoznak visszatérni a világ különböző pontjáról a zsidó vallási fővárosba. A legvallásosabbak ennek kapcsán át is élék az ún. Jeruzsálem-betegséget. Azok, akik egy életen keresztül vágyakoztak, hogy Isten és ember, valamint a zsidóság nagy vallási eseményeinek fővárosába visszatérjenek, azokat sokkolja az élmény, amikor találkoznak a politikai és gazdasági realitásokkal. Nem Ábrahám, Izsák és Jákob, és nem Dávid köszönti őket a város kapujában, hanem ugyanolyan autóbusz és taxi, mint más városban. Amikor a városba érnek, akkor kénytelenek szembesülni a hétköznapi valósággal: a szent város nem szent jellegével. Van, akinek életre szóló sokkot okoz, hogy ezen a helyen nem találja meg azt a vallási élményt, amely a várost igazán híressé tette.

Mindenki, aki elzarándokol egy vallási centrumba, zarándoklatát a szívében kell elkezdeni és ott is befejezni. Aki a turista lelkületével indul, és azt várja, hogy a hely majd közvetíti számára az Istent, csalódní fog. A keresztények Jézus sírjánál azt látják, hogy éppen a turisták teszik tönkre a zarándokok áhítatát. Ahhoz, hogy megtaláljuk Jeruzsálemet, el kell indulnunk lelkünkben felfedezni azt a mély vallásos érzést, amelyet Ábrahám, Izsák és Dávid felfedezett. Amely a Jeruzsálemben zarándokló tizenkét éves Jézus és szülei lelkében volt. Csak ezek az érzések segítenek találkozni azokkal az élményekkel, amelyeknek pusztán néma tanúi a kövek, Jeruzsálem megmaradt falai, a templom csonka fala, amelynél a vallásos zsidók siratják a múltat. És a Golgota, amelynél a keresztények siratják az emberiség bűnét és tekintenek fel a megfeszített Megváltóra.